

Rodzice i dziecko

W OCZEKIWANIU NA DZIECKO ŚWIADOME UCZESTNICTWO W PIERWSZYCH DNIACH NIEMOWLAKA

Niedługo zostaniesz mamą. Martwisz się, czy wszystko dobrze idzie. Słyszałaś o zespołach Downa i innych chorobach genetycznych. Wiesz, że można je stwierdzić na długo przed porodem. Właśnie do tego służą badania prenatalne.

BADANIA PRENATALNE

Właściwa i wczesna diagnoza ma ogromne znaczenie dla losów ciąży.

Wady wrodzone i inne poważne choroby występują u ponad 3 proc. noworodków. Wiele z nich można rozpoznać podczas badania USG, zalecanego u każdej ciężarnej. Podczas tego badania bada się płód za pomocą ultradźwięków. Dzięki temu można określić precyzyjnie jego wiek płodu, lokalizację łożyska i płodu, grubość powłok brzusznych oraz przeprowadzić diagnozę takich wad wrodzonych, jak: bezmózgowie, wodogłowie, małogłowie, wodonercze, rozszczep kręgosłupa czy wargi, niektóre rodzaje karłowatości.

Sposoby dziedziczenia

Zespół Downa, inne aberracje chromosomowe oraz wiele chorób uwarunkowanych genetycznie nie ujawnia się jednak w rutynowych badaniach USG. W ciąży ostatnich kilkunastu lat w położnictwie nastąpiły ogromne zmiany — płód stał się pacjentem, który jest diagnozowany i może być leczony w łonie matki.

Diagnostyka prenatalna poprzedzona poradnictwem genetycznym może dostarczyć przyszłym rodzicom informacji o istocie choroby genetycznej ich dziecka, sposobie dziedziczenia i skutkach, jakie pociąga za sobą urodzenie dziecka z wadą wrodzoną, możliwościach leczenia i rehabilitacji, prognozach na przyszłość związanych z nieustannym postępem medycyny (w ostatnich latach zwłaszcza w dziedzinie genetyki).

Badania prenatalne możemy podzielić na dwie grupy:

Nieinwazyjne metody to testy: PAPA-A, podwójny i potrójny, inaczej mówiąc, jest to analiza biochemiczna krwi matki oraz USG, których podstawową zaletą jest brak zagrożenia dla matki i płodu.

Pojawiła się też alternatywa dla badań prenatalnych inwazyjnych takich jak: amniopunkcja, biopsja trofoblastu, badanie

krwi pępowinowej, precyzyjnych ale obarczonego pewnym ryzykiem dla ciąży.

Dobre i złe, czyli spadek po pradziadku

Powstawanie wad jaja płodowego wiąże się ściśle z uszkodzeniem aparatu genowego chromosomów. Może dojść do tego podczas zapłodnienia komórki jajowej przez plemnik, gdy przekazane zostaną np. nieprawidłowe chromosomy. Może też mieć to miejsce w okresie gametogenezy (wytwarzania gamet). Do powstawania wad płodu może przyczynić się także uszkodzenie genu, lub kilku genów, w wyniku zadziałania niekorzystnego czynnika fizycznego lub chemicznego podczas różnicowania się listków zarodkowych.

Choroby genetyczne są chorobami przekazywanymi z pokolenia na pokolenie. Są to też choroby powstające de novo na skutek zmian i zaburzeń w mechanizmach przekazywania cech dziedzicznych. Te dopiero powstałe nieprawidłowości mogą być przekazywane potomstwu jako choroby dziedziczne. Jednym słowem, choroba genetyczna może mieć swój początek w każdej chwili u każdego z nas.

Dzięki postępom genetyki w stosunku do 60 chorób dziedzicznych udało się ustalić, który gen, czy odcinek genu lub genów, jest za tę chorobę odpowiedzialny. Oto niektóre z chorób uwarunkowanych genetycznie, które można wykryć za pomocą badań prenatalnych:

► mukowiscydoza — należy do chorób metabolicznych,

► fenyloketonuria — choroba przemiany materii. Jej rozwój udało się zahamować, dzięki temu że wszystkie noworodki są rutynowo testowane. Wczesne wykrycie umożliwia wprowadzenie specjalnej diety, co minimalizuje skutki choroby,

► hemofilia — niedostateczna krzepliwość krwi. Jest to choroba sprzężona z płcią, ze względu na specyficzny sposób dziedziczenia genu odpowiedzialnego za tę chorobę,

► dystrofia mięśniowa Duchenne'a — postępujący zanik mięśni. Zapadają na nią jedynie mężczyźni. Szansę na wymknięcie się z tej genetycznej pułapki ma 50 proc. chłopców, których matki są nosicielkami wadliwego genu. Choroba występuje w 1 przypadku na 300 żywych urodzeń,

► zespół Downa — tzw. trisomia chromosomu 21. Jest to choroba zbadana do tej pory najlepiej. Jej przyczyną jest nadmiar

chromosomów (zamiast dwóch są trzy). Jest wyraźnie związana z wiekiem matki: znacznie częściej występuje u dzieci kobiet, które rodzą po 35. roku życia,

► płasawica Huntingtona — taniec świętego Wita. To ciężkie uszkodzenie mózgu prowadzące do całkowitej demencji i ciężkich zaburzeń motorycznych. Gdy dziedziczenie następuje nie wprost, lecz po kądzieli, płasawica może się ujawnić dopiero po przekroczeniu połowy życia.

Na podstawie badań prenatalnych można wykryć jeszcze inne schorzenia, takie jak: zespół Edwardsa, zespół Patau, trisomię 8, zespół 4p, cri du chat (miauczący dźwięk), zespół 13q, 18q, Turnera, niektóre choroby metaboliczne związane np. z zaburzeniami przemiany lipidów (tłuszczów), węglowodanów, aminokwasów, hormonów steroidowych.

Dlaczego warto je robić?

► Wczesna diagnoza ma ogromne znaczenie dla dalszego postępowania leczniczego i dla losów ciąży.

► Niektóre z chorób, wykazywanych przez badania prenatalne, można leczyć zaraz po porodzie, a nawet w okresie płodowym.

► Badania najczęściej dają kobiecie spokój — tak potrzebny w ciąży.

► Nieprawdą jest, że wszystkie badania prenatalne są związane z ryzykiem powikłań ciąży. Istnieją nieinwazyjne badania prenatalne pozwalające całkowicie bezpiecznie określić ryzyko występowania zaburzeń.

► Choroby płodu są rzadkie, ale zdarzają się także całkiem młodym matkom.

Jeżeli kobieta ma wyraźne wskazania medyczne, badania są bezpłatne.

PO CO SZKOŁA RODZENIA?

Poród i to, co po nim, to dla przyszłych rodziców wielkie nieznanne. Warto pójść do szkoły rodzenia, by temu, co was czeka, nadać bardziej konkretny kształt. Warto również, aby przyszła mama wiedziała, czego spodziewać się w czasie porodu, umiała radzić sobie ze skurczami i oddechem i uwierzyła we własne siły.

Wielka zmiana

Program szkoły rodzenia w szpitalach obejmuje zwykle cykl wykładów o rozwoju wewnątrzmacicznym dziecka, o przebiegu ciąży, porodu i połogu; wprowadza w tajni-

ki naturalnego karmienia, zawiera też praktyczną naukę opieki nad noworodkiem, jego kąpieli i pielęgnacji. W czasie zajęć można zwiedzić oddział położniczy. Wykładowcy starają się nauczyć kobiety odpowiednich zachowań, sposobów oddychania i parcia. Ćwiczenia mają pomóc kobiecie w słuchaniu i rozumieniu tego, co mówi jej ciało, w odnalezieniu własnego rytmu oddechu, utwierdzeniu się we własnej sile. Kobieta nie musi uczyć się rodzenia, bowiem instynktownie wie, jak to robić. Większy nacisk na emocje towarzyszące ciąży, porodowi i połogowi pomoże ci przygotować się do wielkiej zmiany w jej życiu i całej rodziny.

Idąc do szkoły rodzenia, pamiętaj — istnieje ona po to, by pomóc Ci w spokoju i radości przygotować się do narodzin Twojego dziecka. Nie wahaj się pytać, gdy masz wątpliwości, prosić o wyjaśnienia, gdy czegoś nie rozumiesz, i o wsparcie, gdy go potrzebujesz.

Kiedy do szkoły

Zajęcia w szkole rodzenia najlepiej zacząć pod koniec II i w III trymestrze ciąży. Jeśli:

► zastanawiasz się, czy poradzisz sobie w czasie porodu,

► chciałabyś dowiedzieć się, jak poradzić sobie z bólem porodowym,

► nie wiesz, jak pielęgnować i karmić swoje dziecko,

► chciałabyś z kimś porozmawiać o tym, co cię czeka.

MŁODY OJCIEC

Wiadomość, że zostanieie rodzicami, zaskoczyła nie tylko Ciebie! Twój partner może ją przeżywać równie mocno. Na intensywność jego emocji nie ma wpływu, czy pojawienie się dziecka było od dawna zaplanowane, czy pomógł Wam przypadek.

Oswojenie się mężczyzny z faktem, że za parę miesięcy będzie ojcem, może trwać dłużej niż u Ciebie. Po pierwsze, nie dane jest mu odczuć fizycznie obecności dziecka. Ty bezpośrednio czujesz, że coś się dzieje — zmiana samopoczucia, senność, rozmaite emocje to dowody, że w Twoim ciele wre praca. Twój partner obserwuje Ciebie — z pozoru nic się nie zmienia, a jednak musi uwierzyć, że tam, ukryte w Twoim brzuchu, rośnie i rozwija się, również jego, dziecko.

REKLAMA

MIEJSKI SZPITAL ZESPOLONY W OLSZTYNIE

KOMERCYJNY ODDZIAŁ LECZENIA OTYŁOŚCI

Zapraszamy do korzystania z usług Oddziału

- noclegi w pokojach jedno- lub dwuosobowych
- wyżywienie, dieta 5-posiłków dziennie (1000 kcal)
- opieka lekarza diabetologa i endokrynologa (badanie wstępne, kontrolne i kończące)
- opieka pielęgniarska
- spotkania indywidualne i grupowe z psychologiem
- wykłady oraz indywidualne porady dietetyka
- masaż wodny (6 razy)
- masaż suchy (6 razy)
- sauna (bez ograniczeń)
- siłownia z instruktorem
- pełny program ćwiczeń na sali gimnastycznej oraz w terenie
- zabiegi fizykoterapeutyczne
- muzykoterapia – elementy tańca towarzyskiego
- biblioteka

Zapraszamy na turnusy

4-16.06.2006, 18-30.06.2006, 2-14.07.2006, 16-28.07.2006

Dowiedz się więcej: tel. (0-89) 532-63-40

tel. (0-89) 532-63-40, 532-62-63, tel. 532-61-61, fax (0-89) 527-57-69

e-mail: adam@szpital.olsztyn.pl, www.olo.szpital.olsztyn.pl

SZPITAL
POSIADA:

Międzynarodowy
Certyfikat Jakości ISO 9001: 2000

krajowy certyfikat
„Akredytacja Szpitala”

Informacje na temat pobytu:

- pobyt rozpoczyna się w niedzielę od godz. 12.00 (przewidziany obiad) i trwa 13 dni
- koniec turnusu w piątek
- na kurację należy zabrać strój gimnastyczny, strój kąpielowy, czepek, szlafrok, ręcznik kąpielowy, klapki, dres, obuwie sportowe na zewnątrz i na salę gimnastyczną, kurtkę przeciwdeszczową
- należy także wziąć ze sobą, na czas pobytu w oddziale, dokumentację medyczną oraz dotychczas przyjmowane leki.

Warunki rezerwacji: Warunkiem uczestnictwa w kuracji jest wpłata zaliczki w wysokości 500,00 zł na konto NORDEA BANK POLSKA S.A. oddział w Olsztynie, nr konta: 36 1440 1228 0000 0000 0189 0767. Resztę kwoty należy wpłacić najpóźniej w dniu rozpoczęcia turnusu (w oddziale). Koszt pobytu wynosi 1350,00 zł.

Przy rezygnacji na minimum 1 miesiąc przed rozpoczęciem turnusu zwrot 100% wpłaconej zaliczki, poniżej 1 miesiąca 50%. W przypadku skrócenia pobytu z przyczyn niezależnych od szpitala wniesiona opłata nie podlega zwrotowi.

REHABILITACJA LECZNICZA

Pracownia fizjoterapii wykonuje zabiegi rehabilitacyjne w zakresie: fizykoterapii, kinezyterapii i masażu.

Pracownia czynna: poniedziałek, środa, piątek w godzinach 12-17 oraz wtorek i czwartek w godzinach 12-18

Rejestracja telefoniczna lub osobista od poniedziałku do piątku w godzinach 12-17, ul. Wojska Polskiego 30.

tel. 532-61-67. Pacjenci przyjmowani są na podstawie skierowań od lekarzy rodzinnych i specjalistów.